

DIENOS ŽINIOS
1946 m. sausio mėn. 21 d.

10-67

TRISDEŠIMT SESIU VALANDŲ KARAS

JAV armijos oro pajėgų viršininkas gen. Henry K. Arnold yra paskelbęs žurnale "Life" savo trečiąją raportą karo reikalui. Gen. Arnoldas sako: "Paskutiniu metu JAV reiskiasi pavojingas nusiųs tatyms pasitikti businajį karą su tomis pačiomis apsigynimo priemonėmis bei mokslo teorijomis, kuriomis naudojo si šiam karui besibijanti. Tačiau karinis oro pajėgų potencialas ir esamosios oro pajėgos, reikalui esant, turi sugebėti pasisavinti naujas idėjas bei techniką. Sausumos kariuomenė, Arnoldo nuomone, esanti pasiruošusi prisitaikyti naujausioms karo mokslo idėjoms. Mes galime vykdyti stambiają operaciją tik atomines bombas nugabenti į reikiama vietą. Jeigu pagerėsusi priešlėktuvinė apsauga tai sutrukdytu, mes turime būti pasirengę pasinaudoti vokiečių V 2 raketos pavidalo ginklu, tik žymiai patobulintu atstumu ir tikslu pataikymo atžvilgiais. Čia pamirštos rusiškos ginklai padarys galima piktiausia kara iš visų karų. Toks karas prasidėtų atominiu bombų sprogdiniais Londone, Paryžiuje, Maskvoje ir Vasingtone. Bombų padarytieji sunaikinimai būtų teki greiti ir baisūs, jog karas baigtųsi per 36 valandas. Businasis karas galis kilti naikinanciu greičiu. Dabartinėmis priemonėmis prieš oro pajėgas be išėjimo gali prasiskverbti pro visas anksčiau padarytas kliutis ir suduoti naikinancius smugius didžiausiais gyventojų, pramonės, ūkio ir administracijos centrų dar prieš sausumos pajėgoms pasireiskiant. Prieš raketinių sprogimų lietų, pasiūlytes ant didžiųjų JAV miestų, per keletą sekundžių sunaikintu daugiau kaip 10 milijonų gyventojų. Prieš tikslas būtų ne sugriauti pramonę, kaip tai siekiama tikrai ilgą karą, bet paralyzuoti gyvenimą, sunaikinant žmones. Radarai, anot Arnoldo, milžiniškai išplečia žmogaus regėjimo galimumus. Radarai bus panaudotas ir raketų kare. Milžiniško galingumo Radaro spindulys sluos dangų taip, kad objektai net už tukstanciu kilometrų duos radijo aidą. Radio aidas sviesiame ekrane paverčiamas paveikslu. Panaudojant radarą, JAV jau per 30 minučių gales pasiruošti puolimui. Tačiau ir 30 minučių jau sudaro laiką, per kurį priešas gali sudaryti didelius nuostolius. Radarai suras lekiančias prieš raketų, nustatys jų vietą bei linkmę ir suteiks duomenų elektroninių apsiginamųjų raketų kalkuliatoriams. Apsigynimo raketos per kelias sekundes bus išleistos, kad sunaikintų prieš raketą. Gen. Arnoldas pasako, nors ir nesama neugalimų kliūčių apsiginti, prieš businuosius vokiečių V 2 tipo atominius sviedinius. Vis dėlto si aplinkybė turėtų paskatinti mūsų pastangas isirasti veiklias apsigynimo priemones. Vienintelė galima apsaugos priemonė prieš paleista prieš raketą būtų tik kita issauta raketą, kuri tam tikrame taske susitiktų su prieš raketą ir ją sunaikintų. Apsigynimoji raketą, karta isleista, radaro pagalba pati turėtų surasti lekiančią prieš raketą ir pati koreguotu savo kryptį. Priartėjus prie prieš raketos ji gales būti issprogdinta radio kapsulio pagalba, kuris isirastų antrajame pasauliniame kare.

Paliesdamas kitus apsigynimo būdus atominiame kare Arnoldas pasako:

1. reikia stengtis užtikrinti, kad niekur pasaulyje atomines bombas slapta nebūtų gaminamos, 2. turime surasti visus galimus apsigynimo būdus prieš paleistas prieš atomines bombas ir 3. turime perplatuoti savo salį taip, kad ji kuo maziausiai būtų pažeidžiama.

Gen. Arnoldas pripažino, kad realus apsigynimo būdas prieš atominius ginklus busias staigus puolimas su triuskinanciu persvara. Businajam užpuolimui turi būti duota suprasti, kad JAV užpuolimas sukelsias naikinanciu atomine kontrataka. Prieš prasidedant 36 valandų karui JAV turincios būti decentralizuotos. Visu gyventojų perkraustymo operacija galetu kustuoti 250 milijardų dolerių, bet butina tautinio apsigynimo priemonė. Vienai valandai prieš prieš užpuolimo, JAV pasius savo pirmasias puolamasias raketą i miestus. Oro desantai- viena efektingiausias moderniuju kariniu pajėgu. Pilnai aprupintos desantines pajėgos galeto smogti i telminaucias prieš vietas ir bus pilnai aprupinamos is oro. Neziurint apokaliptinio atominiu bombų sunaikinimo, priešas, noredamas laimeti karą, turetu isiversti i JAV. Prieš desantine kariuomenė būtų aprupinta lengvais visa grisuojanciais raketiniais ginklais ir prietaisais, panasiiais i ziurenius, kuriais būtų galima matyti infraraudonais spinduliais perduodamus komandos zenklus. Kada prieš kariuomenė islips, JAV jau bus patyrusios baisiausiu nuostoliu. Apie 40 milijonų žmonių bus jau uzmušta ir visi didesni kaip 50 tukstanciu gyventojų miestai bus sulyginti su zeme. Tačiau ir sunaikintos JAV puls prieš taip, kad jo desantine kariuomenė bus sunaikinta. JAV raketos nusuos prieš miestus, o de-

- 3 -

JAV NEGIRDĖTAS ISTORIJOJE STREIKAS PRASIDĖJO

Vasingtonas. BBC. Siandien 800.000 plieno darbininku pradėjo streiką. Tai dar negirdėto masto streikas JAV istorijoje. Visi prez. Trumano pasiūlymai streikui išvengti darbdaviu atmesti. Tik Kaizerio plieno imone pasiūlyma priėmė, bet tai liečia tik 4.000 darbininkų.

(Sveicarijos rad.) Siandien Amerikoje jau streikuoja apie 2 milijonai darbininkų: plieno darbininkai, skerdyklų, radio, telefono, elektros gaminių, automobilių ir kitų smulkių imonių.

(Amerikos rad.) Esama vilčių streikams likviduoti, nes skirtumas tarp prof. sąjungos reikalavimų ir darbdavių siūlymų esąs mažas. Nors streikuojančiųjų skaičius ir esąs labai didelis, bet jokio nerimo krastė nesa. Milijonai Amerikos piliečių jūntas tik skerdyklų darbininkų streiką, visi kiti esą neįjunta. Streikas turis baigtis greitai, nes darbininkai beveik visas savo santau pas is karo metu jau isleide, o imones kapitalu dar turincios, taigi darbininkai esą nepajegūs ilgai streikuoti. Be to, laukiama artimiausiais mėnesiais kainų priežiūros įstatymo panaikinimo ir dėl to numatomas kainų pakilimas. Todėl imones neturincios intereso per daug gaminti dabar, nes norima parduoti jau naujomis aukstesnėmis kainomis. Taigi streikai nekelia tokio nerimo ar susirūpinimo, kaip kad europieciui atrodo. (Isvedžiojimui komentatoriaus D. Millerio).

JAV Pramonės darbininkų prof. sąjunga padarė pareiskimą, kad dabartiniai streikai nesa politiniai ir nesa nukreipti prieš JAV vyriausybę. Streikai esą grynai ekonominiai, nukreipti prieš darbdavius, kurie turi pakelti atlyginimą iki karo metų atlyginimo.

LIETUVIAI KREIPESI Į "DIE NEUE ZEITUNG"

Lietuvių Sąjunga ir "Aidu" redakcija kreipėsi į Muncheną einancio amerikiečių laikraščio "Die Neue Zeitung" redakciją dėl tamė laikrastyje paskelbto rasiinio, lieciančio Pabaltiję valstybių piliečius. Redakcija pasiskino, jog viename is artimiausių laikračių numeriu busias idetas straipsnis is pabaltiečių puses (Aidai" 9 nr.).

- Mire Mazosios Lietuvos veikėjas ir politikas Gaigalaitis. 1945 m. rugsejo mėn. 30 d. staiga mire teologijos prof. dr. Viliu Gaigalaitis, sulaukęs 75 m. amžiaus. Palaidotas Brettene kapinėse, Badeno kraste.

IS LIETUVOS

(Vilniaus radijas)

- Klaipėdos prekybos uosto darbininkų tarpe pasizymejo Bazenskis ir Ateke-
taitis.

- Klaipėdos komunistų partijos eiles papildė Grigaitienė, Grodenskis, Jakunas, Lukosius, Kernevas ir Kalistratovas. Politinio skyriaus virsininkas pūt. Jurinas pristatė i komunistų partiją 41 nari.

- Is inteligentu agitaciniame darbe pasizymejo gimn. mokytoja Zevienė, kino darbuotojas Astramskas ir prekybos darbuotoja Grigolaitė.

REBDORFO KRONIKA

Pranesama, kad Jonuskaitės-Zaunienės koncertas ivyks s. m. sausio m. 22 d. ne 14 val. bet 16 val. 30 min. Bilietu dar galima gauti stovyklos paste.

TRUMPOS ZINIOS

-BBC, Uzs. reik. ministru pavaduotojai jau pradėjo darba. Tariamasi taikos sutarties su Italija reikalui.

-Nurnberge pasibaigė sėstadieni kaltinimai dėl užsieniečių darbininkų gabenimo privalomiems darbams i Vokietiją.

-Minske ir Kijeve daugumas vokiečių prisipazino kaltais visais kaltinimo punktais.

-D. Britanijos vyriausybė paskyre 4000 to maisto labdaros organams isdalin-
ti badaujančiai Europai.

-BBC. Sėstadieni ivykusios futbolo rungtynes Anglija-Belgija baigėsi 2:0 angliu naudai.

-Belgijos vyriausybė atmetė karaliaus Leopoldo pasiūlymą po greit ivykę siandien rinkimu praveisti plebiscitą jo grizime reikalui. Vyriausybė motyvuoja tuo, kad rinkimu propaganda nepatarnaus Belgijos vienybei, bet vestu prie skaldymosi, o tas ypac siuo metu nepageidaujama.

-Vakar ivykusiuose G. Hessene rinkimuose i savivaldybės dalyvavo 82,2% Socialistai gavo apie 55%, krikščionija unija- 20 ir komunistai 6%. Rinkimai vyko vietose, kur gyventojų skaičius ne didesnis kaip 20.000. Ateinanti sėstadieni ivyks rinkimai kitose vietose.

-Mars. Antonescu ir kiti jo kabineto dalyviai atgabenti i Bukarestą ir bus atiduoti teismui, kaip karo nusikaltėliai.

-III. 31 ivyks rinkimai Graikijoje.

- 2 -

santine kariuomenė sekmingai užims užpuolike žemes. JAV laimes atominį karą. (Aidu 10 nr.)

PASAULIO ŽINIOS

KRIZĖ PRANCUZIJOJ. GEN. DE GAULLE ATSISTATYDINO IR PASITRAUKIA IS POLITINIO GYVENIMO.

Paryžius. BBC. Vakar nelauktai atsistatydino gen. de Gaulle. Vakaryksčiame min. kabinete posėdyje de Gaulle po kelių minučių kalbos pareiškė, kad jam jau esą gana, jis nenoris vadevauti tokiai vyriausybei, kurios atskiros partijos ji vis puolancios. Po šio žodžio, de Gaulle apšleido posėdį. Šitas de Gaulle pareiškimas sudarė spregusios bombos išpuolį ne tik ministrams, partijoms, bet ir visai tautai. Vakar de Gaulle sekretorius iteikė parlamente pirmininkui Genin laiską, kuriame pranesama apie de Gaulle nusistatymą ir priežastį, kurios prie to privėdė. De Gaulle sekretorius pareiškė, kad generolo sprendimas esąs galutinis, jis pasitraukias visai iš politinio gyvenimo. Šiandien 20 val. de Gaulle turėjo kalbėti per radiją, bet spejam, kad neką bes. Vakar posėdžiavo visu trijų partijų vadovybės atskirai ir bendrai. Buvusi svarstoma susidariusi padėtis ir galimybės jai išspręsti. Užs. reik. min. Bidault ir valstybės min. Oriol (socialistas) vakar lektuvu aplėdė Londoną ir išvyko į Paryžių. Bidault grįšias į Londoną tik po krizės išsprendimo. Korespondentų pranesimu krizė kilusi dėl kilusių stambių nuomonių skirtumų tarp de Gaulle ir komunistų, kuriuos paskutiniu laiku stipriai paremė socialistai. Vienas iš svarbiausiųjų motyvų, esą komunistų ir socialistų griežtas reikalavimas sumazinti 20% kariuomenei ir ginklavimuisi skirtą išlaidų, su kuo de Gaulle nesutinka. Be to, esą stambių nesutarimų ir dėl businės konstitucijos. Komunistai reikalauja parlamente teisės ir visai apriboti vykdomojo organo – t. y. vyriausybės teises. De Gaulle visomis išgalėmis priesisėsi ir reikalavo priesingai – dar labiau išplesti vyriausybės teises. Paskutiniu laiku prie komunistų prisidėjo ir socialistai. Viena iš svarbiųjų motyvų minima ir smarkus ginčas ministrų tarpe ir kaltinimai vienu kitiems dėl maisto paskirstymo. Be to, paskutiniu metu komunistų vadai keliąs atvejais pasisakė prieš trijų partijų koaliciją ir siūle pakeisti komunistų su socialistų koaliciją, komunistams vadovaujant. Šios dienos žiniomis komunistai vis dėlto pasiūle trijų partijų koaliciją, komuniste Thorer vadovaujama. Esą tikra, kad krikščionių socialistų partija atsisakysianti į tokia koaliciją įeiti. Į min. pirmininkus minima parlamente pirmininke Felix Genin (socialistas ir Heriot (radikalsocialistas), kurie partija rinkimuose skandalingai pralaimėjo, bet jis turis tautei autoritetą) kandidaturas. Gen. de Gaulle šiandien išvyksta iš Paryžiaus. Paryžiaus radijas šiandien pranešė, kad visu partijų vadovybės šiandien buvo susirinkę posėdyje. Esą yra vilties, kad pavyksia susitarti ir busianti sudaryta vel trijų partijų koalicija vyriausybė. Min. pirmininkas dar neminimas. De Gaulle laisko turinys busias paskelbtas partijų vadovybės tik šiandien po pietų.

PERSIJOS-SSSR GINČAS PERDUOTAS JTO SAUGUMO TARYBAI

Londonas. BBC. Persijos delegacija perdavė ginčą su SSSR spresti Saugumo Tarybai. Saugumo Tarybos posėdis buvo numatytas antradienį arba trečią dieną, bet Prancūzijos krizė atsiliepė ir į Saugumo Tarybos darbą. Londone politiniuose sluoksniuose prileidžiama, kad Saug. Tarybos posėdis busias atidėtas, kol sugrįš Bidault. Saugumo Taryboje per artimiausią slapta posėdį apsvarstys priemonės Persijos-SSSR ginčui spresti ir parinks generalinį sekretorių. Šiandien rytoj ar poryt posėdžiaus visos sesijos JTO komisijos. 2 ir 3 komisijos svarstys Anglijos iškeltą UNRROS paramos klausimą ir pabėgėlių bei tremtinių klausimą. Šeštadienį baigsi generaliniai debatai dėl parengiamosios komisijos pranesimo. Svarbiausia kalba pasakė Prancūzijos atstovas Bidault. Jis pareiškė, kad Prancūzija yra pasirengusi savo suverenumą susiaurinti JTO naudai. Jis apgailestavo, kad 13 Europos valstybių nedalyvauja JTO, o jų gyventojai sudaro net 150 milijonų. Bidault astriai kritikavo didžiųjų išimtinę padėtį ir ypąc veto teisę. Patikėtinių sistemai Bidault pritare ir pažymėjo, kad Prancūzijos yra pasirengusi atiduoti savo mandatines sritis JTO. Be to, šeštadienį dar kalbėjo Sirijos atstovas, reikalaudamas tuojaus atitraukti prancūzų kariuomenę. Jei kariuomenė nebus atitraukta, tai reikals busias perduotas JTO visumos susirinkimui spresti. Ukrainos delegacijos pirmininkas Manuilovas sirgo ir numatytos kalbos nepasakė. Dėl jo ligos neivyko numatytas politinės komisijos posėdis, nes jis yra tos pirmininkas. Vakar įvyko daug neoficialių pasitarimų, & didžiosios valstybės vakar aptarė jau nuveikta JTO vis. susirinkimo darbą ir tolimosne darbu tvarką. Neoficialiais susitikimais buvo tariamasi Persijos klausimu..